

Наталія ЛИТОВЧЕНКО, консультант із оподаткування



ЯК ПОКАЗАТИ У ФОРМІ № 1ДФ КОМПЕНСАЦІЮ СЕРЕДЬНОГО ЗАРОБІТКУ МОБІЛІЗОВАНОГО ПРАЦІВНИКА

Як у податковому розрахунку форми № 1ДФ відобразити результати перерахунку за попередні періоди ПДФО та військового збору (далі – ВЗ) у зв'язку з отриманням суми компенсації середнього заробітку працівника, призваного на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період?

Порядок виплати компенсації за 2014–2015 роки підприємствам, установам, організаціям, фермерським господарствам, сільськогосподарським виробничим кооперативам незалежно від підпорядкування і форми власності та фізособам-підприємцям у межах середнього заробітку працівників, призваних на строкову військову службу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або прийнятих на військову службу за контрактом у разі виникнення кризової ситуації, що загрожує національній безпеці, оголошення рішення про проведення мобілізації та(або) введення воєнного стану, а також працівникам, які були призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період та які підлягають звільненню з військової служби у зв'язку з оголошенням демобілізації, але продовжують військову службу у зв'язку з прийняттям на військову службу за контрактом затверджено постановою КМУ від 04.03.15 р. № 105 (далі – Порядок № 105).

Відповідно до пп. «и» пп. 165.1.1 Податкового кодексу (далі – ПК) до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не входять, зокрема, компенсаційні виплати з бюджету в межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період.

Підпунктом 1.2 п. 16¹ підрозд. 10 розд. XX ПК передбачено, що об'єктом обкладення ВЗ є доходи, визначені ст. 163 ПК, до яких входить, зокрема, загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід та доходи із джерела їх походження в Україні, що остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання).

Нарахування, утримання та сплата (перерахування) ВЗ до бюджету здійснюються у порядку,

установленому ст. 168 ПК, за ставкою 1,5 % від об'єкта оподаткування, визначеною пп. 1.3 п. 16¹ підрозд. 10 розд. XX ПК (пп. 1.4 п. 16¹ підрозд. 10 розд. XX ПК).

Водночас згідно з пп. 1.7 п. 16¹ підрозд. 10 розд. XX ПК звільняються від обкладення ВЗ доходи, що згідно з розд. IV ПК не входять до загального оподатковуваного доходу фізосіб (не підлягають оподаткуванню, оподатковуються за нульовою ставкою), крім доходів, зазначених у пп. 165.1.2, 165.1.18, 165.1.25, 165.1.52 ПК.

До загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включаються доходи у вигляді заробітної плати, нараховані (виплачені) платнику податку відповідно до умов трудового договору або контракту (пп. 164.2.1 ПК).

Роботодавець та/або податковий агент має право здійснювати перерахунок сум нарахованих доходів, утриманого податку за будь-який період та в будь-яких випадках для визначення правильності оподаткування, незалежно від того, чи має платник податку право на застосування ПСП (пп. 169.4.3 ПК).

Отже, у разі повернення коштів із держбюджету в межах компенсації середнього заробітку працівника, призваного на військову службу під час мобілізації, на особливий період, роботодавець проводить перерахунок на повернення податку й зазначає результати перерахунку в податковому розрахунку форми № 1ДФ у періоді, в якому було проведено таке повернення, з від'ємним значенням.

З назви Постанови № 105 зрозуміло, що зазначена компенсація виплачується роботодавцям лише за 2014–2015 роки.

Приклад

Працівникові, призваному на військову службу за призовом під час мобілізації, роботодавцем за I квартал 2015 року нараховано середньомісячний дохід у сумі 12 000 грн., з них вираховано ПДФО – 1 735,20 грн. та ВЗ – 180 грн.

У формі № 1ДФ за I квартал 2015 року має бути відображено:

- **у розд. I** «Суми доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і суми утриманого з них податку»:
 - графи 3а, 3 «Сума нарахованого/виплаченого доходу» – 12 000 грн.;
 - графи 4а, 4 «Сума утриманого податку» – 1 735,20 грн.;
 - графа «Ознака доходу» – «101»;
- **у розд. II** «Оподаткування процентів, виграшів (призів) у лотерею та військовий збір» рядок «Військовий збір»:
 - графи 3а, 3 «Сума нарахованого/виплаченого доходу» – 12 000 грн.;
 - графи 4а, 4 «Сума утриманого податку» – 180 грн.

Органами соцзахисту населення в I кварталі 2018 року проведено повернення коштів підприємству

з держбюджету на виплати компенсації у межах середнього заробітку працівника за I квартал 2015 року.

У формі № 1ДФ за I квартал 2018 року це відображається так:

- **у розд. I:**

- графи 3а, 3 «Сума нарахованого/виплаченого доходу» – 12 000 грн.;
- графи 4а, 4 «Сума утриманого податку» – 0 грн.;
- графа «Ознака доходу» – «128».

Водночас потрібно провести сторно за ознакою доходу «101» щодо сум зарплати, відображених у звітності за I квартал 2015 року, та проставити їх у звітності за I квартал 2018 року зі знаком мінус щодо сум нарахованого та виплаченого доходу, тобто:

- графи 3а, 3 «Сума нарахованого/виплаченого доходу» – «-12 000 грн.»;
- графи 4а, 4 «Сума утриманого податку» – «-1 735,20 грн.»;

- **у розд. II:**

- графи 4а, 4 «Сума утриманого податку» – «-180».



ЯК ПОВЕРНУТИ СУМУ НАДМІРУ СПЛАЧЕНОГО ВІЙСЬКОВОГО ЗБОРУ?

Із середнього заробітку працівника, мобілізованого на особливий період у травні 2015 року, роботодавцем утримувався військовий збір (далі – ВЗ). Після отримання компенсації з держбюджету виявлено надмірну сплату ВЗ таким мобілізованим. Чи можна повернути суми ВЗ працівникові?

Умови повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань визначено ст. 43 Податкового кодексу (далі – ПК).

Відповідно до п. 43.3 ПК обов'язковою умовою для здійснення повернення сум грошового зобов'язання є подання платником податків заяви про таке повернення (крім повернення надміру утриманих (сплачених) сум ПДФО, які розраховуються контролюючим органом на підставі поданої платником податків податкової декларації за звітний календарний рік шляхом проведення перерахунку за загальним річним оподаткуванням доходом платника податку протягом 1 095

днів від дня виникнення помилково та/або надміру сплаченої суми.

Платник подає заяву про повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань і пені в довільній формі, в якій зазначає напрям перерахування коштів (п. 43.4 ПК):

- на поточний рахунок платника податків в установі банку;
- на погашення грошового зобов'язання та/або податкового боргу з інших платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, незалежно від виду бюджету;